
Dokument zasedanja

B8-0104/2019

11.2.2019

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavi Komisije

v skladu s členom 123(2) Poslovnika

o pravici do mirnega protestiranja in sorazmerni uporabi sile
(2019/2569(RSP))

**Eva Joly, Ernest Urtasun, Margrete Auken, Josep-Maria Terricabras,
Jordi Solé, Yannick Jadot, Pascal Durand**
v imenu skupine Verts/ALE

**Resolucija Evropskega parlamenta o pravici do mirnega protestiranja in sorazmerni uporabi sile
(2019/2569(RSP))**

Evropski parlament,

- ob upoštevanju pogodb EU, zlasti členov 2, 3, 4, 6 in 7 Pogodbe o Evropski unij (PEU),
  - ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina),
  - ob upoštevanju Evropske konvencije o človekovih pravicah (EKČP) in s tem povezane sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice (ESČP),
  - ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah,
  - ob upoštevanju primerjalne študije glede nacionalne zakonodaje o svobodi mirnega zbiranja, ki jo je Beneška komisija potrdila na svojem 99. plenarnem zasedanju (Benetke, 13. in 14. junija 2014),
  - ob upoštevanju priročnika za človekove pravice o policijskih dejavnostih pri zborovanjih, ki ga je izdal Urad OVSE za demokratične institucije in človekove pravice (ODIHR),
  - ob upoštevanju smernic Beneške komisije in Urada OVSE za demokratične institucije in človekove pravice o svobodi mirnega zbiranja,
  - ob upoštevanju osnovnih načel OZN o uporabi sile in strelnega orožja uslužbencev organov pregona ter kodeksa ravnanja OZN za uslužbence organov pregona,
  - ob upoštevanju skupnega poročila OZN posebnega poročevalca za pravico do mirnega zbiranja in združevanja ter posebnega poročevalca za usmrtnitve, izvršene po zunajsodnih, skrajšanih in samovoljnih postopkih, o dobrem upravljanju zborovanj,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. januarja 2019 o razmerah na področju temeljnih pravic v Evropski uniji v letu 2017¹,
  - ob upoštevanju člena 123(2) Poslovnika,
- A. ker EU temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin; ker so te vrednote skupne vsem državam članicam v družbi, v kateri prevladujejo pluralizem, prepoved diskriminacije, strpnost, pravičnost, solidarnost ter enakost moških in žensk;
- B. ker morajo temeljne pravice glede na to, da izvirajo iz skupnih ustavnih tradicij držav

---

¹ Sprejeta besedila, P8_TA(2019)0032.

članic, veljati kot splošna načela prava Unije in ker je treba spoštovati mednarodne instrumente na področju človekovih pravic;

- C. ker je pravna država temelj demokracije in eno od ustanovnih načel EU, ki deluje na podlagi domneve medsebojnega zaupanja, da države članice spoštujejo demokracijo, pravno državo in temeljne pravice, kot je določeno v Listini in EKČP;
- D. ker člen 12 Listine, člen 11 EKČP in člen 21 Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah določajo, da ima vsakdo pravico do mirnega zbiranja;
- E. ker člen 4 Listine, člen 3 EKČP in člen 7 Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah določajo, da nihče sme biti podvržen mučenju ali nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju ali kaznovanju;
- F. ker je svoboda zbiranja del svobode izražanja, kot zagotavljajo člen 11 Listine, člen 10 EKČP in člen 19 Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah, ki določajo, da ima vsakdo pravico do svobode izražanja, ki obsega svobodo mišljenja ter sprejemanja in sporočanja obvestil in idej brez vmešavanja javne oblasti in ne glede na meje;
- G. ker imajo živahna civilna družba in pluralistični mediji ključno vlogo pri spodbujanju odprte in pluralistične družbe ter sodelovanju javnosti v demokratičnem procesu in krepitvi odgovornosti vlad;
- H. ker člen 52 Listine določa, da mora biti „kakršno koli omejevanje uresničevanja pravic in svoboščin, ki jih priznava ta listina, predpisano z zakonom in spoštovati bistveno vsebino teh pravic in svoboščin“; ker je mogoče v skladu z načelom sorazmernosti omejitve določiti samo, če so nujne in se z njimi dejansko izpolnjujejo cilji v splošnem interesu, ki jih priznava Unija, ali če so potrebne zaradi zaščite pravic in svoboščin drugih;
- I. ker so bili organi kazenskega pregona v več državah članicah kritizirani, da ogrožajo pravico do mirnega zbiranja in uporabljajo prekomerno silo;
- J. ker je 6. februarja 2019 več strokovnjakov OZN za človekove pravice po obsodbi tako imenovane „petnajsterice iz Stansteda“, ki so protestirali na letališču v jugovzhodni Angliji, da bi preprečili deportacijski let, pozvalo Združeno kraljestvo, naj ne uporablja zakonodaje v zvezi z varnostjo in terorizmom za pregon mirnih protestnikov;
- K. ker je komisar Sveta Evrope za človekove pravice 29. januarja 2019 izrazil zaskrbljenost zaradi velikega števila ljudi, ki so bili poškodovani na in ob protestih v Franciji, med drugim z izstrelki iz tako imenovanega vmesnega obrambnega orožja, kot je metalec obrambnih krogel, ter pomisleke v zvezi z osnutki določb o prepovedi sodelovanja na demonstracijah kot preventivnem ukrepu, sprejetem na podlagi upravne odločbe in brez predhodnega sodnega nadzora, in osnutkom določbe, da gre pri namernem delnem ali popolnem zakrivanju obraza na ali ob demonstracijah za kaznivo dejanje;
- L. ker je več strokovnjakov OZN za človekove pravice 13. decembra 2018 izrazilo zaskrbljenost zaradi poročil, da so poljske oblasti ob srečanju glede Okvirne konvencije

OZN o podnebnih spremembah (COP24) v Katovicah nekaj ur nadlegovale, samovoljno pridržale in zasliševale več zagovornikov človekovih pravic; ker sta komisar Sveta Evrope za človekove pravice ter direktor Urada OVSE za demokratične institucije in človekove pravice 5. decembra 2016 izrazila resno zaskrbljenost zaradi zakonskih sprememb, s katerimi se spodkopava pravica do zbiranja na Poljskem;

- M. ker je komisar Sveta Evrope za človekove pravice 20. novembra 2018 poudaril, da so bile zaradi uporabe zakona o varnosti državljanov v Španiji iz nejasnih razlogov izrečene sankcije novinarjem, ki so snemali organe kazenskega pregona, in osebam, ki so sodelovale pri mirnih demonstracijah in drugih javnih zborovanjih, ter izrazil zaskrbljenost glede možnosti naložitve sankcij osebam, ki pozivajo k neprijavljenim demonstracijam; ker so komisar Sveta Evrope za človekove pravice in številni strokovnjaki OZN za človekove pravice 4. oktobra 2017 izrazili zaskrbljenost zaradi obtožb o nesorazmerni uporabi sile organov kazenskega pregona 1. oktobra 2017 v Kataloniji ter pozvali k preiskavi;
- N. ker je Evropski parlament v resoluciji z dne 13. novembra 2018 o pravni državi v Romuniji² obsodil nasilno in nesorazmerno posredovanje policije med protesti avgusta 2018 v Bukarešti in pozval romunske oblasti, naj zagotovijo pregledno, nepristransko in učinkovito preiskavo ukrepov policijskih enot za obvladovanje izgredev;
1. poziva države članice, naj spoštujejo pravici do mirnega zbiranja in svobode izražanja;
  2. poudarja, da je odprta javna razprava bistvena za delovanje demokratičnih družb; verjame, da nasilje nad mirnimi demonstranti nikoli ne more biti rešitev;
  3. obsoja to, da so bili v zadnjih letih v več državah članicah sprejeti zakoni o omejevanju svobode zbiranja;
  4. obsoja uporabo nasilnih in nesorazmernih posredovanj državnih oblasti med protesti in mirnimi demonstracijami; spodbuja ustrezne organe, naj zagotovijo pregledno, nepristransko in učinkovito preiskavo, če obstaja sum nesorazmerne uporabe sile; opozarja, da morajo organi kazenskega pregona vedno odgovarjati za opravljanje svojih dolžnosti ter spoštovanje ustreznih pravnih in operativnih okvirov;
  5. nalaga državam članicam, naj ne uporabljajo prekomerne sile in samovoljnega pridržanja proti mirnim demonstrantom; poziva države članice, naj zagotovijo, da je uporaba sile s strani organov kazenskega pregona vedno zakonita, sorazmerna, nujna in zadnja možnost ter da se pri tem varujeta človeško življenje in telesna celovitost; ugotavlja, da je neselektivna uporaba sile proti množicam v nasprotju z načelom sorazmernosti; ugotavlja, da imajo novinarji in fotoreporterji pomembno vlogo pri poročanju o primerih nesorazmernega nasilja, ter obsoja primere, v katerih so bili tarča namernih napadov;
  6. poziva države članice, naj uporabijo alternativne prakse, ki so se že izkazale za učinkovite, zlasti tiste, pri katerih se preprečuje fizični stik z demonstranti in se uporabljajo mediatorji;

---

² Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0446.

7. opozarja, da morajo politike kazenskega pregona posebno pozornost nameniti osebam, ki so posebej ranljive za škodljive posledice uporabe sile na splošno, pa tudi za učinke posebnega manj smrtonosnega orožja, kot so otroci, nosečnice, starejši, invalidi, osebe z duševnimi boleznimi ali osebe pod vplivom drog ali alkohola;
8. spodbuja uslužbence organov pregona držav članic, naj dejavno sodelujejo v usposabljanju Agencije Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (CEPOL) o javnem redu – policijskih dejavnostih pri pomembnih dogodkih; spodbuja države članice, naj izmenjujejo dobro prakso v zvezi s tem; poziva države članice, naj spodbujajo stalno usposabljanje policijskih sil v zvezi z nacionalnim in mednarodnim pravom o človekovih pravicah;
9. poudarja, da morajo organi kazenskega pregona prednostno omogočati prostovoljen razhod brez uporabe sile; vztraja, da se strelno orožje ne bi smelo nikoli zakonito uporabiti, da bi se razgnalo zborovanje, temveč se lahko uporabi samo, če je nujno, da bi se odpravila nevarnost za življenje ali resne poškodbe;
10. obsoja uporabo nekaterih vrst manj smrtonosnega orožja, kot so nesmrtonosni kinetični izstrelki in granate s solzivcem za takojšnjo uporabo, s strani policijskih sil proti mirnim demonstrantom, pri čemer se to orožje uporablja celo v regijah, kjer je prepovedano; prav tako obsoja uporabo solzivca, vodnih topov in podobnih sredstev za razganjanje protestnikov, ki lahko povzročijo hude poškodbe s posledicami, ki trajajo vse življenje; ugotavlja, da so številne mednarodne organizacije in organi zahtevali prepoved nekaterih vrst manj smrtonosnega orožja;
11. je zaskrbljen, ker imajo države članice različne pragove za uporabo sile in orožja; obžaluje, da organi kazenskega pregona zelo različno obravnavajo državljane EU in da njihove temeljne pravice niso povsod enako zaščitene;
12. pozdravlja odločitev nekaterih držav članic in njihovih regij, da začasno ali stalno prepovejo nekatere vrste manj smrtonosnega orožja; poziva k prepovedi uporabe nekaterih vrst manj smrtonosnega orožja in naprav, ki vključujejo na primer metalce nesmrtonosnih kinetičnih izstrelkov, kot so Flash-ball ali LBD 40, granate sting-ball in granate s solzivcem za takojšnjo uporabo, kot je GLI F4;
13. poziva države članice, naj pred dajanjem orožja na trg zagotovijo njegovo neodvisno ocenjevanje in preskušanje ter zbiranje vseh tekočih podatkov o uporabi sile, da bi se omogočilo zbiranje dokazov v zvezi z uporabo, zlorabo, nepričakovanimi posledicami, poškodbami, smrtnimi žrtvami in vzroki zanje;
14. naroči Odboru za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve, naj organizira predstavitev o uporabi sile in manj smrtonosnega orožja med zborovanji ter pripravi poročilo o tej temi v sodelovanju s strokovno skupino STOA, da bi se oblikovale smernice za države članice glede uporabe sile in manj smrtonosnega orožja; spodbuja Komisijo in Agencijo za temeljne pravice, naj sodelujeta v tem postopku;
15. naroči svojemu Odboru za peticije, naj ustrezno obravnava peticije v zvezi s kršitvami pravice do mirnega zbiranja in prekomerno uporabo sile v zvezi s tem;
16. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam in

parlamentom držav članic, Svetu Evrope, Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi in Organizaciji združenih narodov.